

Információk a Kárrendezési törvény alapján történő kárrendezésről

I. Előzmények

Az Országgyűlés 2015. április 14-én elfogadta a Quaestor károsultak kárrendezését biztosító követeléskezelő alap létrehozásáról szóló 2015. évi XXXIX. törvényt (a továbbiakban: Quaestor törvény). A Quaestor károsultak kárrendezésének célja elsődlegesen az volt, hogy a törvény elfogadásával létrejövő Quaestor Károsultak Kárrendezési Alapja (a továbbiakban: Alap) átvállalja a követelések érvényesítésének terhet a befektetőktől, és a befektetők gyorsan, kiszámítható módon jussanak hozzá befektetésükhöz.

2015 júniusától az Alkotmánybírósághoz összesen hat alkotmányjogi panasz került benyújtásra, melyben az indítványozók a Quaestor törvény egészének vagy egyes rendelkezéseinek megsemmisítését kérték. Az Alkotmánybíróság 2015. november 17-én hozott határozatában megállapította a Quaestor törvény egyes rendelkezéseinek alaptörvényellenességét, és a Quaestor törvény lényeges rendelkezéseit megsemmisítette.

II. Kárrendezési törvény

A Kormány annak érdekében, hogy a brókerbotrányok károsultjai közül azt a csoportot, akik a legnagyobb kárt szenvedték el amiatt, mert egy jó üzleti hírnévvel rendelkező befektetési vállalkozás kihasználta szabályozott piaci jellegét, 2015. december 9-én benyújtotta a kárrendezés új feltételeit tartalmazó törvényjavaslatot, melyet az Országgyűlés 2015. december 15-én elfogadott.

A tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi CCXIV. törvény (Kárrendezési törvény) elfogadása tulajdonképpen egy méltányossági intézkedésnek tekinthető, a kárrendezés egy sajátos kárenyhítési forma azoknak a befektetőknél, akiket a befektetési vállalkozás vagy annak nevében eljáró függő ügynöke becsapott. Az állam tehát segítséget kíván nyújtani a befektetőknél, hogy kárukat enyhítse. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy ez nem kötelessége.

A kárrendezéssel a törvényben létrehozott Kárrendezési Alap átvállalja a befektetőktől követeléseiket, és a befektetőket rövid időn belül pénzhez juttatja, majd az Alapnak kell fellépnie a befektetési vállalkozással és a cégcsoporttal szemben a felszámolási eljárásban és bírósági eljárásokban.

A kárrendezésre jogosultnak tehát mérlegelni kell, hogy a felszámolási eljárásban és egyéb igényérvényesítési eljárásban próbálja meg érvényesíteni követelését, vagy a Kárrendezési Alaptól igényel kárrendezést, és ebben az esetben az ellenérték megfizetésével a Kárrendezési Alap lép a károsult helyébe, és a Kárrendezési Alap próbálja meg a rendes igényérvényesítés során a rá átszállt követeléseket érvényesíteni.

III. A kérelmek benyújtása és elbírálása

A Kárrendezési törvény értelmében azoknak a károsultaknak, akik már a Quaestor törvény alapján határidőben benyújtották kérelmüket, nincs tennivalójuk. A Hungária Zrt. károsultjai, valamint azok a Quaestor károsultak, akik korábban nem nyújtottak be kérelmet, de most szeretnének élni a kárrendezés adta lehetőségekkel, 2016. február 15-ig nyújthatják be kérelmüket a Kárrendezési Alaphoz (Postacím: 1476 Budapest, Pf. 800). A 2016. február 15-én könyvelt küldeményként (ajánlott vagy tértivevényes levél) feladott kérelmek még határidőben benyújtottnak számítanak.

A kérelemhez mellékelni kell a követelés alapjául szolgáló szerződést. Szerződésként a kötvény vásárlására vonatkozó egyedi adásvételi szerződést kell benyújtani. Ha az egyedi

szerződés megkötésére telefonon, vagy az interneten keresztül került sor, a kérelemhez a befektetési szolgáltatóval megkötött keretszerződést kell csatolni. Meghatalmazott eljárása esetén a meghatalmazást a kérelemhez eredeti példányban mellékelni kell. A mellékleteket (a meghatalmazás kivételével) elegendő fénymásolatban csatolni, de ha a kérelem vizsgálata során a Kárrendezési Alap szükségesnek tartja, kérheti az eredeti dokumentumok bemutatását.

A kérelem formanyomtatványa (valamint a kérelem esetleges visszavonásához szükséges űrlap) letölthető a Kárrendezési Alap honlapjáról, a <http://www.karrendezesialap.bva.hu/hu/urlap-letoltes/urlap-a-kerelem-benyujtasahoz-es-visszavonasahoz.html> oldalon.

A kárrendezés menete a következő:

határidő	esemény
2016. február 15-ig	a kérelmezők benyújthatják kérelmüket, valamint a Quaestor törvény alapján benyújtott kérelmek átadása megtörténik (Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei esetén speciális a határidő számítása, a bírósági határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül kerülhet sor a kérelem benyújtására)
2016. március 31-ig	a Kárrendezési Alap megvizsgálja a kérelmeket, kárrendezésre való jogosultság esetén értesítésben megállapítja a fizetendő ellenértéket, és postára adja az értesítéseket
2016. május közepéig	a kárrendezésre jogosultnak az értesítés kézhez vételétől számított 30 napig van lehetősége arra, hogy kérelmét visszavonja (ha nem szeretne a kárrendezés lehetőségével élni)
2016. május - június	A Kárrendezési Alap kifizeti az ellenértéket

A kárrendezésről történő értesítésben megjelölt kifizetőhelyet a kárrendezésre jogosultnak személyesen fel kell keresnie és a kifizetést megelőzően személyi okmányaival, jogi személy esetén a nyilvántartási adatokkal azonosítania kell magát, majd a részére járó összeget választása szerint készpénzben felveheti, vagy számlájára átutaltathatja.

IV. A kárrendezéstől független felszámolási eljárás

Mint arról korábban is szó volt, a kárrendezés igénybe vétele egy lehetőség. Természetesen a befektető hitelezőként bejelentkezhet a felszámolási eljárásba, valamint a Kárrendezési Alaphoz is benyújthatja kérelmét, de a kárrendezés igénybevétele kizárja a felszámolásban történő igényérvényesítést.

A befektetési vállalkozásokra vonatkozó jogszabály szerint a befektetési vállalkozó felel függő ügynöke tevékenységéért, ezért a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei sajátos helyzetben vannak a felszámolási eljárásban is, mivel mind a befektetési vállalkozás, mind pedig a függő ügynök felszámolójához bejelentkezhetnek hitelezői igénygel.

Amennyiben a befektető úgy ítéli meg, hogy követelését hitelezőként a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. felszámolása során érvényesíti, ezt megteheti, azonban számolnia kell azzal,

hogy a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. – ellentétben a Quaestor Értékpapír Zrt.-vel – nem befektetési vállalkozás, a befektetési vállalkozásokra vonatkozó jogszabályban előírtak nem alkalmazhatóak a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt.-re, ezért a felszámolás során a hitelezői igénybejelentés mellett a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény alapján, az általános szabályok szerint, a követelés nyilvántartásba vételének feltételeként meghatározott regisztrációs díj megfizetése a hitelezői igény nyilvántartásba vételének feltétele.

V. A Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei

A Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfeleinek sajátos helyzete abból adódik, hogy az ő esetükben a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. a Quaestor Értékpapír Zrt. függő ügynökeként járt el, bizonyos esetekben azonban saját nevében kötötte meg a szerződéseket, annak ellenére, hogy erre nem volt jogosultsága, mivel a befektetési vállalkozásokra vonatkozó törvényben előírtak szerint nem minősül befektetési vállalkozásnak.

Bár a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei szerint ők ugyanolyan helyzetben vannak, mint azok, akiknek megvásárolt kötvényeik a Quaestor Értékpapír Zrt. által vezetett értékpapírszámlán jóváírásra kerültek, mind a felszámolási eljárásban, mind pedig a kárrendezés során a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfeleinek sajátos a helyzetük.

A Quaestor károsultak kárrendezését biztosító törvény hatálya azokra az ügyletekre terjedt ki, amelyeknél az ügyfél jognyilatkozata a Quaestor Financial Hírújság Kft. által kibocsátott vagy ilyenként megjelölt, a Quaestor Értékpapír Zrt. vagy annak a számviteli jogszabályok szerinti kapcsolt vállalkozása által értékesített kötvények vásárlására irányult. A Quaestor törvény egy másik előírása értelmében azonban a kérelem benyújtása során a jogosultnak igazolnia kellett az értékpapír-számláján nyilvántartott kötvények mennyiségét, melyet a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei nem tudtak igazolni, hiszen értékpapírszámlájukon kötvény nem került jóváírásra, az ügyfelekről nem volt megfelelő nyilvántartás vagy adatbázis, ahogy a jogellenesen értékesített kötvényekről és a kifizetett hozamról sem. A Quaestor törvény tehát ellentmondásos volt annyiban, hogy a törvény személyi hatálya kiterjedt ugyan a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfeleire, de a kárrendezés feltételül szolgáló értékpapírszámlán fennálló jogosultságot nem tudták ezek a befektetők igazolni, s így a Quaestor Károsultak Kárrendezési Alapja a követeléseket alátámasztó iratok, az értékpapírszámlán szereplő kötvények hiánya miatt nem tudta megállapítani a kárrendezésre való jogosultságot.

A Kárrendezési törvény általános szabályai a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfelei tekintetében a fentiekben leírtak miatt nem alkalmazhatóak, ezért a Kárrendezési törvény 15. § (3) bekezdése egy speciális szabályt állapít meg ezekre a károsultakra vonatkozóan:

„15. § (3) Az Alap az e törvényben rögzített feltételek szerint abban az esetben is megállapítja az ellenértéket, ha a kérelmező esetében a kötvény értékpapírszámlán nem került jóváírásra, de az 1. § szerinti ügyletből eredő követelés fennállását jogerős bírósági határozat megállapította. Ebben az esetben a kérelmező a bírósági határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül terjesztheti elő igényét, amelyhez mellékelnie kell a követelés e törvény szerinti fennállását megállapító bírósági határozatot. Ebben az esetben a kérelmezőt jogosultnak, és a kötvényt az 1. § (1) bekezdés szerinti értékpapírszámlán jóváírtnak kell tekinteni. Az ellenérték meghatározásához szükséges adatokat a bírósági határozatból kell megállapítani.”

Azok a befektetők, akik a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfeleiként váltak károsulttá (bár szándékuk arra irányult, hogy Quaestor kötvényt vásároljanak), ezen előírás alapján

válnak jogosulttá a kárrendezésre, amennyiben jogosultságukat bíróság állapítja meg. Bírósági határozatnak minősül a Quaestor Értékpapír Zrt. vagy a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. felszámolási eljárása során benyújtott hitelezői igénnyel összefüggésben a követelés fennállását és összegszerűségét tartalmazó bírósági végzés is. Hitelezői igény benyújtásának hiányában jelentősebb költséget jelent (eljárási illeték vonatkozásában) a követelés fennállásának megállapítására irányuló peres eljárás megindítása.

A Kárrendezési törvényben szereplő 2016. február 15-i határidő a Quaestor Pénzügyi Tanácsadó Zrt. ügyfeleire nem vonatkozik, ők a Kárrendezési törvény 15. § (3) bekezdése szerint a bírósági határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül terjeszthetik elő igényüket a Kárrendezési Alapnál, amelyhez mellékelnie kell a követelés fennállását megállapító bírósági határozatot is.